

Πλάτων: Ορφικοί

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Ορφέας, Έρωτος Πρόσωπον

<https://epopteia.gr/176/plato-orfikoi/>

Από την Πολιτεία, μτφρ Ν.Μ.Σκουτερόπουλος, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2002

[...] Καὶ τὸ πιὸ καταπληκτικὸ μέσα σὲ ὅλα αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια ποὺ ἀκούει κανεὶς γιὰ τοὺς θεοὺς καὶ τὴν ἀρετὴν, πὼς τάχα καὶ οἱ θεοὶ μοίρασαν σὲ πολλοὺς καλοὺς ἀνθρώπους συμφορὰς καὶ ζωὴ θλιμμένη, ἐνῶ στοὺς ἀντίθετους ἔστειλαν ἀντίθετη μοίρα. Ἀγύρτες καὶ μάντεις γυροφέρνουν τὶς πόρτες τῶν πλουσίων καὶ τοὺς πείθουν πὼς ἔχουν δύναμη, δοσμένη ἀπὸ τοὺς θεοὺς, νὰ κάνουν μὲ θυσίαι καὶ ξόρκια, ὥστε ἂν ἔχει ὁ πλούσιος ἢ οἱ πρόγονοί του κανένα κρίμα, νὰ τοῦ συχωρευθεῖ μὲ χαρὲς καὶ πανηγύρια, ἢ πάλι, ἂν θέλει νὰ ἀφανίσει κάποιον ἐχθρό του, ὅτι θὰ μπορούσαν αὐτοὶ χωρὶς πολλὰ ἔξοδα νὰ τὸν βλάψουν μὲ κάποια ξόρκια καὶ μὲ κάποια μάγια, ἀδιακρίτως ἂν πρόκειται γιὰ δίκαιο ἢ γιὰ ἄδικο ἄνθρωπο, πείθοντας, καθὼς ἰσχυρίζονται, τοὺς θεοὺς νὰ γίνουν ὑπηρέτες τους. Καὶ γιὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ λένε ἐπικαλοῦνται ὡς μάρτυρες τοὺς ποιητές, οἱ μὲν γιὰ νὰ δείξουν πόσο εὐκόλο πρᾶγμα εἶναι ἡ κακία, ἀφοῦ

κοπαδιαστὰ κι ἀκούραστα φτάνουμε στὴν κακία,
ἢ στράτα εἶναι κοντινὴ καὶ σκόνταμα δὲν ἔχει•
μὰ μπρὸς στὴν ἀρετὴ ὁ θεὸς ἰδρώτα ἔχει βάλει

κι ἕναν δρόμο μακρὺ, κακοτράχαλο καὶ ἀνηφορικὸ. Οἱ ἄλλοι πάλι ἐπικαλοῦνται ὡς μάρτυρα γιὰ τὴ μεταστροφὴ τῶν θεῶν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν Ὅμηρο, γιατί κι ἐκεῖνος εἶπε ὅτι

κι οἱ ἀθάνατοι τὴ γνώμη τοὺς ἀλλάζουν,
μὲ καλοπρόσδεχτα ταξίματα καὶ μὲ θυσίαι, μὲ κνίσια
καὶ μὲ σπονδές, γυρίζουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τῶν θεῶν τὴ γνώμη
παρακαλώντας τους, ἂν ἔσφαλε κι ἂν ἔφταιξε κανένας,

καὶ ἀραδιάζουσι ἕνα σωρὸν βιβλία τοῦ Μουσαίου καὶ τοῦ Ὀρφέα, ἀπογόνων, ὅπως μᾶς διαβεβαιώνουσι, τῆς Σελήνης καὶ τῶν Μουσῶν, βιβλία ποῦ τὰ χρησιμοποιοῦσι στὶς τελετουργίες, πείθοντάς ὄχι μόνο ἄτομα ἀλλὰ καὶ πολιτεῖες ὀλόκληρες ὅτι μὲ θυσίαι καὶ μὲ ξεφαντώματα ὑπάρχει ἐξαγνισμὸς καὶ καθαρμὸς ἀπὸ τὰ ἀδικήματα γιὰ ὅσους εἶναι ἀκόμη ζωντανοί, ὅπως ὑπάρχουσι τελετουργίες καὶ γιὰ πεθαμένους, οἱ λεγόμενες τελετές, οἱ ὁποῖαι μᾶς λυτρῶναι ἀπὸ τὴν συμφορὰν τοῦ ἄλλου Κόσμου, ἐνῶ ὅσοι δὲν ἔχουσι τελέσει τέτοιαι θυσίαι τοὺς περιμένουσι φοβερὰ πράγματα.